	<p style="text-align: center;">Силабус навчальної дисципліни «ПРАКТИКУМ З ЗАГАЛЬНОЇ ПСИХОЛОГІЇ» Освітньо-професійна програма: Практична психологія Спеціальність: С 4 Психологія Галузь знань: С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини</p>
Рівень вищої освіти	Перший рівень вищої освіти (освітній)
Статус дисципліни	Навчальна дисципліна професійного компоненту ОП
Семестр	2,3
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/години	5 кредитів / 150 годин
Мова викладання	українська
Що буде вивчатися (предмет вивчення)	Навчальна дисципліна «Практикум з загальної психології» є невід’ємною складовою сукупності знань та вмінь, що формують професійний профіль майбутнього спеціаліста психолога, дозволить створити передумови для усвідомленого підходу до практичної роботи.
Чому це цікаво/треба вивчати (мета)	Метою викладання дисципліни є оволодіння основними діагностичними методиками як інструментарієм для проведення наукових практичних досліджень з метою вивчення психічних процесів, станів та властивостей особистості.
Чому можна навчитися (результати навчання)	<p>ПР1. Визначати, аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв’язання.</p> <p>ПР2. Демонструвати розуміння закономірностей та особливостей розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.</p> <p>ПР3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел для вирішення професійних завдань в т. ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій.</p> <p>ПР4. Здійснювати реферування наукових джерел, обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки.</p> <p>ПР5. Самостійно обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проективні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги.</p> <p>ПР6. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, вміння дотримуватися процедури дослідження.</p> <p>ПР7. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.</p> <p>ПР8. Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для поінформованої аудиторії, формулювати розгорнутий аналіз та тези досліджень.</p> <p>ПР9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв’язання (зокрема, щодо організації заходів раннього втручання).</p> <p>ПР10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати</p>

	<p>власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.</p> <p>ПР11. Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій (в т.ч. у роботі з особами, що отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни).</p> <p>ПР12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до запиту.</p> <p>ПР13. Емпатійно взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові особливості.</p> <p>ПР14. Демонструвати навички командної роботи у процесі вирішення фахових завдань.</p> <p>ПР15. Демонструвати відповідальне ставлення до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.</p> <p>ПР16. Знати та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.</p> <p>ПР17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям.</p> <p>ПР18. Розуміти важливість збереження здоров'я (власного й навколишніх) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії</p> <p>ПР19. Розробляти й реалізовувати програми психологічної корекції.</p> <p>ПР20. Розробляти та впроваджувати психотерапевтичні, психореабілітаційні та адаптаційні заходи, забезпечуючи відновлення ментального здоров'я громадян, які зазнали впливу кризових явищ</p> <p>ПР21. Вміти застосовувати знання в галузі патопсихології при вирішенні розвивальних завдань з урахуванням вікових та індивідуально-типологічних відмінностей клієнтів, володіти сучасними методами психодіагностики особистості та корекційно-розвивальними технологіями роботи з ним</p> <p>ПР22. Демонструвати вміння виявляти чинники та детермінанти екстремальних стосунків в авіаційній галузі та здійснювати психокорекційні заходи щодо їх усунення та профілактики.</p> <p>ПР23. Проводити роботу з кадровим складом в організаціях різного типу з метою відбору кадрів, управління їх мотивацією та створення соціально-психологічного клімату, що сприяє оптимізації процесу досягнення цілей організації, а також здійснення пошуку інноваційних технологій управління персоналом.</p> <p>ПР25. Вміти застосовувати знання щодо вирішення психологічних проблем виховання й навчання особистості, що спрямовані на розуміння фактів, механізмів та закономірностей засвоєння соціокультурного досвіду, що зумовлюють зміни в інтелектуальному та особистісному розвитку.</p>
<p>Як можна користуватися набутими знаннями і вміннями (компетентності)</p>	<p>ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.</p> <p>ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p>

	<p>ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК9 Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;</p> <p>ЗК11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології</p> <p>СК2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.</p> <p>СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків (зокрема, в контексті організації заходів раннього втручання)</p> <p>СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.</p> <p>СК5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.</p> <p>СК6. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження</p> <p>СК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.</p> <p>СК8. Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову, в т.ч. особам, які отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни).</p> <p>СК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу відповідно до запиту.</p> <p>СК10. Здатність дотримуватися норм професійної етики.</p> <p>СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.</p> <p>СК12. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо, цінувати та поважати різноманітність та мультикультурність.</p> <p>СК14. Організація і проведення заходів з профілактики психологічних проблем, які порушують нормальну життєдіяльність особи, сім'ї, групи, громади та суспільства в цілому та сприяння їх психологічному здоров'ю.</p> <p>СК15. Здатність спілкуватися державною та іноземними мовами на професійному рівні як усно, так і письмово, взаємодіяти з різними суб'єктами соціальної роботи та іншими заінтересованими сторонами.</p>
<p>Навчальна логістика</p>	<p>Зміст дисципліни:</p> <p>Модуль №1 «Методологія та методи психологічних досліджень»</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мета та завдання навчальної дисципліни «Практикум з загальної психології». 2. Метод експерименту в психології. 3. Метод спостереження у психології. 4. Методи опитування у психології: бесіда та інтерв'ю.

5. Архівний метод, техніка контент-аналізу.
6. Метод вимірювання у психології: тести та стандартизовані особистісні опитувальники. «Об'єктивний», «суб'єктивний» та «проективний» підходи у тестуванні за Л. Ф. Бурлачуком.
7. Підходи до класифікації діагностичних методів та методик.

Модуль № 2. «Дослідження психічних процесів»

1. Дослідження відчуттів у психології.
2. Методи дослідження сприймання. Методика вивчення порогів чутливості.
3. Вивчення процесів та властивостей пам'яті.
4. Методика вивчення механічного та смислового запам'ятання, короткочасної пам'яті.
5. Методи дослідження уявлення.
6. Вивчення особливостей мовлення та дослідження особливостей мислення.
7. Методики дослідження процесів узагальнення та абстрагування.
8. Дослідження зв'язку змістовних індивідуальних особливостей мислення із типом особистості.
9. Особливості вивчення уяви.
10. Особливості дослідження уваги та оцінка індивідуальних особливостей образної уяви.
11. Методики дослідження темпу сенсомоторних реакцій, якостей розподілу і переключення уваги.

Модуль № 3. «Вивчення емоційно-вольових процесів, психічних станів та психічних властивостей».

1. Вивчення вольової сфери особистості.
2. Вивчення емоцій та почуттів особистості.
3. Вивчення індивідуальних особливостей переживання емоцій та почуттів.
4. Дослідження психічних станів особистості.
5. Методики діагностики станів стресу, тривоги, рівня емоційного вигорання.
6. Дослідження темпераменту як індивідуально-типологічної властивості особистості.
7. Вивчення характеру як індивідуально-типологічної властивості особистості.
8. Дослідження індивідуальних здібностей та спрямованості особистості.

Модуль № 4 «Практична психодіагностика інтегративних явищ у психології»

1. Методи дослідження особистості.
2. Методики вивчення самооцінки.
3. Стандартизований багатофакторний метод дослідження особистості ММРІ.
4. Вивчення особистості у спілкуванні.
5. Вивчення міжособистісних стосунків у групах та колективах.
6. Проблеми вивчення та психологічний аналіз діяльності.
7. Методика вивчення особистісних чинників професійної діяльності за методикою Дж. Холланда.

Види занять: практичні заняття; самостійна робота.

Методи навчання: методи організації та здійснення навчальної діяльності студентів: словесні (доповідь, бесіда), наочні (ілюстрація та демонстрація), практичні (вправи); індуктивні та дедуктивні; репродуктивні та проблемно-пошукові; під керівництвом викладача та

	<p>самостійної роботи студентів (робота з книгою та інтернетом; створення мультимедійних презентацій, розв'язання тестових завдань, складання таблиць, схематизація співвідношення понять, складання плану та ін., добір прикладів на тлумачення теоретичних положень; методи стимулювання інтересу (навчальних дискусій, створення емоційно-етичних ситуацій), актуалізації знань (інтерактивний, бригадний, організації індивідуального та групового відтворення знань), стимулювання обов'язку та відповідальності (переконавання в значущості, висунення вимог, заохочення та покарання); інноваційні методи (метод презентацій, робота в групах, мозковий штурм та ін.)</p> <p>Методи контролю: вибірковий усний, експрес-контроль, модульна контрольна робота, доповідь з презентацією, самопрезентація.</p> <p>Форми навчання: денна</p>
<p>Пререквізити</p>	<p>Навчальні дисципліни «Загальна психологія», «Анатомія та еволюція нервової системи», «Основи біології та генетики людини», «Вступ до спеціальності»</p>
<p>Пореквізити</p>	<p>Дана дисципліна слугує базою для вивчення дисциплін «Вікова психологія», «Експериментальна психологія», «Психологія індивідуальних розрізень людини», «Диференційна психологія», «Психологія розвитку», «Психодіагностика», «Соціальна психологія», «Клінічна психологія», «Основи психологічного консультування» та при написанні кваліфікаційної роботи.</p>
<p>Інформаційне забезпечення з репозитарію та фонду НТБ КАІ</p>	<p>Науково-технічна бібліотека НАУ. Репозитарій НТБ НАУ:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бабаян Ю. О., Шапошникова Ю. Г. Загальна психологія. Практикум з дослідження психічних пізнавальних процесів людини. 2021. 2. Вашека Т.В. Профілактика самогубства серед підлітків: методика для вимірювання суїцидальних намірів // https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/10401 3. Загальна психологія. Теоретико-методологічні основи науки: Навч. посіб. / О. В. Ловка, Л. Л. Борисенко, Л. А. Колесніченко, Л. В. Музичко, А. В. Тімакова, Д. Г. Лавриненко / За заг. ред. О. В. Ловкої. К.: КНЕУ, 2019. 390. 4. Застосування діагностичних мінімумів в діяльності працівників психологічної служби : [метод. рек.] / авт.-упор.: В. М. Горленко, В. Д. Острова, Н. В. Сосновенко, І. І. Ткачук ; за заг. ред. В. Г. Панка. Київ : УНМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2018. 106 с. 5. Карамушка Л. М., Бондарчук О. І., Грубі Т. В. Методики дослідження перфекціонізму, трудоголізму та прокрастинації особистості: метод. посібник. Кам'янець-Подільський: ПП «Аксіома», 2019. 80 с. 6. Курапов А. О., Льошенко О. А., Волинець В. О. Практикум із загальної психології. Модуль “Уява, емоції, воля”. Методичні рекомендації. К.: ДІА, 2022, 256. 7. Москалець В. П. Загальна психологія. К. Ліра–К., 2020. 564 с. 8. Павелків Р.В., Цигипало О.П. Психодіагностичний інструментарій в умовах дошкільного закладу. Навчальний посібник рекомендовано МОН України. К. Вид-во Центр навчальної літератури. 2019. 226 с. 9. Поліщук С. Методичний довідник з психодіагностики: навч.-метод. посібник. К. Вид-во Університетська книга, 2019. 442 с. 10. Психодіагностичний інструментарій для фахівців психологічної служби, який рекомендований Українським НМЦ практичної психології та соціальної роботи. – http://ps-nemysh-osvita.kh.sch.in.ua/psihodiagnostichnij_instrumentarij/ 11. Практикум із психології : навч. посібник / О. О. Резван, Н. С.

	Моргунова, О.В. Кір'янова ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2019. 157 с. 12. Туриніна О. Л. Методологія та методи психологічного дослідження: навч.-метод. посіб. Київ : ДП "Вид. дім "Персонал", 2018. 206 с.
Локація та матеріально-технічне забезпечення	Мультимедійна аудиторія кафедри 8.1203 проєктор, презентації, творчі завдання.
Семестровий контроль, екзаменаційна методика	Диференційований залік, іспит
Кафедра	Кафедра авіаційної психології та управління людським фактором
Факультет	Факультет психології, комунікацій та перекладу
Викладач(і)	<p>Гордієнко Наталія Василівна Посада: доцент кафедри Науковий ступінь: кандидат психологічних наук Профайл викладача: ORCID iD https://orcid.org/0000-0002-0688-5626</p> <p>Тел.: 0958844693 E-mail: nataliia.hordiienko@npp.kai.edu.ua Робоче місце: 8.1207</p>
Оригінальність навчальної дисципліни	укладена на основі надбань у галузі соціальної психології, загальної психології, психології організацій, психології особистості.
Лінк на дисципліну	

Розробник

Наталія ГОРДІЄНКО

В.о. завідувача кафедри

Лада ЯКОВИЦЬКА